

Nationalspråksnämnden

05.06.2024

Sammanträde

Tid 05.06.2024 kl. 17:00 - 19:38

Plats Möteslokalen Pitkäjärvi, Teknikvägen 15, Esbo

Närvarande	Westerholm Anita	ordförande	
	Abborre Christel	vice ordförande	
	Ahde Elina	medlem	
	Backman Ralf	medlem	
	Braskén Peter	medlem	
	Broman Annika	medlem	
	Fjäder Sture	medlem	avlägsnade sig kl. 18.45, anlände kl. 18.48 anlände kl. 17.19
	Liljelund John	medlem	
	Nummelin Petra	medlem	
	Särs Tony	medlem	
Nores Mia		välfärdsområdesstyrelsens representant	
	Öberg Benita	chef för svenskspråkig service	
	Savela Juha	sekreterare	
Frånvarande	Gästrin Eva-Lena	medlem	
	Krogius Edward	medlem	
	Lahti Viveca	medlem	
	Ibrahim Sami	ungdomsfullmäktiges representant	
	Laiho Mia	välfärdsområdesstyrelsens ordförande	

Underskrifter

Anita Westerholm
ordförande

Juha Savela
sekreterare

Protokollet justerat och godkänt

Christel Abborre
protokolljusterare

Elina Ahde
protokolljusterare

Protokollet framlagt

Detta protokoll publicerades i det allmänna datanätet 12.06.2024

Ärenden

Paragraf	Bilaga	Rubrik	Sida
§ 18		Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet	4
§ 19		Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare	5
§ 20		Aktualitetsöversikt	7
§ 21		Antecknande av nätverksbaserade kompetenscenter vid Raseborgs och Borgå sjukhus	8
§ 22	1	Behandling av nationalspråksprogrammets åtgärds- och uppföljningsplan	11
§ 23		Meddelanden	13
§ 24		Övriga ärenden	14

§ 18

Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet**Beslutsförslag**

Ordföranden beslutar konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 71 § i förvaltningsstadgan.

Behandling**Beslut**

Ordföranden beslutade konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 71 § i förvaltningsstadgan.

Redogörelse

Efter att ha öppnat sammanträdet konstaterar ordföranden dess laglighet och beslutsförhet (71 § i förvaltningsstadgan).

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är andra organ än välfärdsområdesfullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

Enligt 69 § i förvaltningsstadgan utfärdas kallelsen till sammanträdet av ordföranden eller, om ordföranden har förhinder, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut som iakttas vid respektive ärende.

Enligt 77 § i förvaltningsstadgan kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö som man deltar i via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde). Beslut i ärenden kan fattas elektroniskt före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Enligt 69 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen sändas om möjligt 5 dagar före sammanträdet. En föredragningslista som upptar redogörelse, motiveringar till beslutfattandet och beslutsförslag i varje ärende som föreligger till behandling bifogas kallelsen. Kallelsen kan också sändas elektroniskt.

§ 19

Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,
2. välja ledamoten Abborre och ledamoten Ahde till protokolljusterare och
3. bevilja nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Behandling

Beslut

Nationalspråksnämnden

1. beslutade i enlighet med 71 § i förvaltningsstadgan lägga till det nya ärendet "Övriga ärenden" på föredragningslistan för sammanträdet och godkände arbetsordningen till övriga delar;
2. valde ledamoten Abborre och ledamoten Ahde till protokolljusterare och
3. beviljade nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Redogörelse

Enligt 71 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som framgår av föredragningslistan, om organet inte beslutar något annat. Organet kan också besluta ta upp ett ärende som inte är nämnt i kallelsen. Enligt 78 § i förvaltningsstadgan justeras protokollet på det sätt som organet beslutar.

Närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden

Enligt 76 § i förvaltningsstadgan har utöver nationalspråksnämndens ledamöter och föredragande följande personer närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden:

- välfärdsområdesstyrelsens ordförande samt en representant eller ersättare som utses av välfärdsområdesstyrelsen,

- välfärdsområdesdirektören,
- förtroendevalda och tjänsteinnehavare som förordnats av nämnden vid nämndens sammanträden,
- en representant för ungdomsfullmäktige.

Vid sammanträdet kan dessutom närvara en särskild sekreterare.

Andra än ovannämnda personers rätt att närvara och yttra sig fastställs i samband med respektive organ.

Företrädare för de andra påverkansorganen än ungdomsfullmäktige har rätt att närvara och yttra sig vid ett organ i ett enskilt sammanträdesärende enligt prövning av organets ordförande eller dess föredragande.

Närvarorätt vid behandling av sekretessbelagda ärenden har utöver ledamöterna, föredraganden och sekreteraren endast en representant för välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesdirektören, en serviceområdesdirektör samt en sakkunnig som föredraganden vid behov kallar in.

§ 20

Aktualitetsöversikt

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna aktualiteterna för kännedom.

Behandling

Föredragare Öberg berättade åt nämnden om följande aktuella ärenden:

- Seminarium för tvåspråkiga välfärdsområden 23.4.2024
- Dialogi i verksamhet
- Egenkontroll.

Ledamoten Liljelund anlände till sammanträde under behandlingen av detta ärende kl. 17.19.

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Vid sammanträdet ges översikter över aktuella ärenden som gäller välfärdsområdet bland annat enligt följande

1. Aktuellt inom svenska enheten.

2090/00.02.01/2024

Nationalspråksnämnden 05.06.2024 § 21

§ 21

Antecknande av nätverksbaserade kompetenscenter vid Raseborgs och Borgå sjukhus

Beredning och upplysningar:
Öberg Benita

fornamn.efternamn@luvn.fi

Förslag

Servicelinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna redogörelse över det Nätverksbaserade kompetenscenter vid Raseborgs och Borgå sjukhus för kännedom.

Behandling**Beslut**

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

I regeringsprogrammet för år 2024 har man fäst uppmärksamhet vid behovet av att utveckla nätverksbaserade kompetenscenter vid sjukhusen i Borgå och Raseborg som tillhör HUS-sammanslutningen. Detta är ett tidsbundet projekt som genomförs mellan HUS-sammanslutningen, Västra Nylands välfärdsområde och Östra Nylands välfärdsområde för att stödja, utveckla och trygga förverkligandet av de språkliga rättigheterna inom social- och hälsovårdstjänsterna. Verksamhetsmodellerna för kompetenscentren är att stärka organisationernas förmåga att erbjuda olika svenskspråkiga tjänster till invånarna i området på samma sätt som finskspråkiga tjänster.

Projektet genomförs i enlighet med regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering för åren 2024–2027. Projektfinansiering söks separat för varje kalenderår. De årliga planerna innehåller prioriteringar för utveckling, genomförande, övervakning och utvärdering, eftersom delprojekten enligt den preliminära planen utvecklas i olika takt. De gemensamma målen och resultaten samordnas mellan de olika delprojekten.

Utvecklingsprojektet består av följande tre delprojekt:

- Tvärvetenskapligt tvåspråkigt inlärningscenter
- Internationell rekrytering
- Digitala- och distanstjänster

Delprojekten redovisas mera specificerat i tilläggs materialet.

Till social- och hälsovårdsministeriet är inlämnat en ansökan om finansiering för tiden 1.4.2024-30.6.2025 på 1 miljon euro som fördelas mellan projekten enligt en separat plan. Den preliminära fördelningen för denna period är följande:

- HUS-sammanslutningen 450 000 euro
- Västra Nylands Välfärdsområde 400 000 euro
- Östra Nylands Välfärdsområde 150 000 euro

Projektförvaltningen och den övergripande samordningen av projekthelheten sker via HUS-sammanslutningen och för helhetsprojektet och dess delprojekt utses ansvarspersoner. För varje tre delprojekt bildas egna projektplaner och utses ägare och projektchefer. Delprojektets fördelning görs så att Västra Nyland ansvarar för ledningen av delprojektet för digitala- och distanstjänster och HUS-sammanslutningen ansvarar för ledningen av delprojekten för internationell rekrytering och tvärvetenskapligt inlärningscenter

Projekthelhetens ledningsgrupp består av utsedda representanter för HUS-sammanslutningen, Östra Nylands och Västra Nylands välfärdsområden.

För att helhetsprojektet och dess delprojekt ska lyckas krävs sektorsövergripande kunnande som i första hand sköts av egna resurser men HUS-sammanslutningen och välfärdsområdenas kunnande kompletteras i delprojekten med extern specialkompetens vid behov.

Avsikten är att under projektet ordna nätverkstillfällen med de tvåspråkiga välfärdsområden och Helsingfors stad som har motsvarande behov av att utveckla svenskspråkiga tjänster och samarbetsmodeller inom sina egna välfärdsområden.

Enligt Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021 § 33 ska Västra Nylands välfärdsområde stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster i hela landet.

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Beskrivning av delprojekten

För kännedom Verkställighet

Västra Nylands välfärdsområde

Protokoll

10/16

Nationalspråksnämnden

§ 21

05.06.2024

Beslutshistoria

4521/00.01.03/2023

Nationalspråksnämnden 05.06.2024 § 22

§ 22

Behandling av nationalspråksprogrammets åtgärds- och uppföljningsplan

Beredning och upplysningar:
Öberg Benita

fornamn.efternamn@luvn.fi

Förslag

Servicelinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar att behandla bifogad åtgärds- och uppföljningsplan för nationalspråksprogrammet.

Behandling

Ledamoten Fjäder var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 18.45-18.48.

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Nationalspråksnämnden behandlade utkastet till nationalspråksprogrammet den 15.11.2023 § 40.

Nationalspråksprogrammet godkändes av Välfärdsområdesstyrelsen den 18.12.2023 § 230. Västra Nylands välfärdsområde är tvåspråkigt, vilket innebär att de finsk- och svenskspråkiga invånarnas språkliga rättigheter och behov ska beaktas på ett jämlikt sätt. Välfärdsområdets service ska ordnas så att invånarna kan få betjäning på sitt eget språk, finska eller svenska, inom välfärdsområdets alla verksamhetsområden. Möjligheten att använda och få betjäning på sitt eget språk, finska eller svenska, är en förutsättning för att kundens språkliga rättigheter ska tillgodoses.

Nationalspråksprogrammet utgår från gällande lagstiftning, Västra Nylands välfärdsområdes förvaltningsstadga, välfärdsområdets strategi och svenska enhetens målsättningar.

Nationalspråksprogrammet har tre övergripande målsättningar och är i enlighet med linjedragningarna för tvåspråkighet:

1. Servicen är likvärdigt tillgänglig på båda nationalspråken
2. Vi har tillräckligt med tvåspråkig personal
3. Vi har en fungerande tvåspråkig organisation

I det godkända nationalspråksprogrammet framgår målsättningar/tyngdpunkter och åtgärder. I Nationalspråksprogrammet nämns om uppföljning; att när indikatorerna som beskriver målen granskas redovisas även om målens förverkligande. För att förtydliga nationalspråksprogrammet målsättningar och åtgärder så kompletteras det med en åtgärds- och uppföljningsplan som bifogas nationalspråksprogrammet. Uppföljning görs i samband med Nationalspråksnämndens årsberättelse samt efter andra kvartalet.

Enligt 53 § i förvaltningsstadgan ska nationalspråksnämnden stödja utvecklingen av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i Västra Nylands välfärdsområde

Bilaga

- 1 Nationalspråksprogrammets åtgärds- och uppföljningsplan

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

§ 23

Meddelanden

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna meddelandena för kännedom.

Behandling

Beslut

Nationalspråksnämnden antecknade för kännedom att inga meddelanden förelåg.

Redogörelse

Följande meddelanden delges nationalspråksnämnden:

- 1.
- 2.

Bilaga

Tilläggsmaterial

2615/00.02.05/2024

Nationalspråksnämnden 05.06.2024 § 24

§ 24

Övriga ärenden

Beredning och upplysningar:

fornamn.efternamn@luvn.fi

Förslag

Nationalspråksnämnden beslutar ge välfärdsområdesstyrelsen följande utlåtande:

Nationalspråksnämnden konstaterar enhälligt att Svenska enhetens personalresurser måste stärkas (åtminstone ska samtliga tre vakanser vara fyllda) för att välfärdsområdet ska kunna uppfylla sina lagstadgade förpliktelser och för att nationalspråksnämnden ska ha tillräckliga förutsättningar att sköta sina uppgifter samt de i verksamhetsdirektiven godkända arbetsuppgifter kan genomföras.

Nationalspråksnämnden påpekar att nämndens föredragande behöver vara medlem av välfärdsområdets ledningsgrupp samt ha närvaro- och yttranderätt på andra centrala möten för att Svenska enhetens röst ska vara hörd men också för att informationsgången ska vara smidig.

Avslutningsvis understryker nationalspråksnämnden vikten av att nämnden aktivt inkluderas i uppdateringen av förvaltningsstadgan, inklusive möjlighet att ge utlåtande i ärendet.

Behandling

Detta ärende behandlades utifrån ordförandens redogörelse.

Ledamot Fjäder föreslog att nationalspråksnämnden i enlighet med 71 § i förvaltningsstadgan tar upp för behandling "Övriga ärenden", ett ärende som inte finns antecknat i sammanträdeskallelsen. Vice ordförande Abborre understödde ledamot Fjäders förslag.

Ordföranden frågade nationalspråksnämnden om ledamot Fjäders förslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att förslaget godkändes enhälligt.

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Västra Nylands välfärdsområde

Protokoll

15/16

Nationalspråksnämnden

§ 24

05.06.2024

Bilaga

Tilläggsmaterial

**För kännedom
Verkställighet**

Beslutshistoria

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24

Förbud mot sökande av ändring

I ovannämnda beslut som endast gäller beredning eller verkställighet får ändring inte sökas enligt 141 § i lagen om välfärdsområden.